

א) [עירובין כג:]; ב) קידושין מה: א) זכיות; ז: מגילה ו: [ע"ש]; ד) קידושין כ: ז"ק ק"ג; וערכין ל:; ט) וינחום מו:; א) קדושין פ:; ו) ע"ז כג:; ח) [לעיל ע:]; ט) ויקרא כה:; י) [כדלמטה קדושין כג:].

תורה אור השלם

1 אם כסף תלוה את עמי את הלואה לא תהיה לו בגשה לא תשימונו עליו ג'שך: שמות כב כד 2 כספו לא נתן בגשך ושוחד על נקי לא לקח עשה אלה לא ימוט לעולם: תהלים טו ה 3 טהור עיניו מראות רע והביט אל עמלו לא תהבל לקח תביט בגוים תחריש בבבל רשע צדיק מפנה:

חבקוק א יג 4 ובי ימנך אחיך עמך ונמנך לך לא תעבר בו עבדת עבד:

5 ובי תשיג יד גר ותושב עמך ויך אחיך עמו ונמנך לגר ותושב עמך או לעקר משפחת גר:

6 ויך ארץ מושק הוא ויבני עמו וישב אל משפחתו ואל ארצות אבותיו ישוב:

7 ובי ימנך אחיך וימנך ידו עמך ותחזקת בו גר ותושב וחי עמך: אל תקח מאתו נשך ותריבית ויראת מאלהך וחי אחיך עמך: ויקרא כה לה-לו

גליון הש"ס

גמ' אין הגר נקנה בע"ע. עין כ"ב דף י"ג ע"א כ"ש ד"ה ה"ג וינחום: ע"ז ד"ה ט"ס וז"ל. ועין גטין דף מ"א ע"א מוס' ד"ה ל"א: שם ויבית ובי ימנך. עין לקמן דף ק"א ע"ב מוס' ד"ה מנך:

כדי חייו. המירו לו ויותר מכאן אסור מדרכנו דלמא אחי למיסרך: **רבינא אמר.** מתינתין דקתני מלוין אותן זרביה בתלמיד חכם עסקינן: **טעמא מאי אמרו רבנן.** רביה נכרי אסור שמא ירגיל הנכרי אללו וילמד ממעשיו. לא גרסינן דלמא אחי למיסרך: **אס כסף הלואה אה עמי.** עמי ונכרי באין ללוות עמי קודם: **ענין ועני עירך.** עניי שהם קרובין וממשפחתך: **ענין קודמין.** דכתיב עמך הקרובין לך: **עני עירך קודמין לעניי עיר אחרת.** דהך הוה עמך טפי: **יורד עמו לחייו.** רגיל להתקוטט עמו כאילו הכהו וכאילו זכ להורגו. ואני שמעתי רשאי לירד לתוך אומנותו של חבירו ולמעט מוונותיו של חבירו וקשה צניני שיתירו חכמים לישראל להנסק ולגמול רעה ועוד דלמרי' בכתובות (דף ג) עד שמים עשרה שנה מתגלגל אדם עם זנו מכאן ואילך יורד עמו לחייו ומאי יורד לתוך אומנותו איכא הא ליסרו ולכופו לתורה קאמר: **פלוני כפר.** שהלואה ישראל זרביה: **מתמוטטין.** דוק הכי עושה אלה לא ימוט הא אס תתן בנשך ימוט: הללו **מתמוטטין ועולין והללו כו'.** והכי משמע קרא כל עושה אלה לא ימוט לעולם כלומר ואס ימוט אין מוטתו מוטת עולם אצל הנותן בנשך ימוט לעולם: **צדיק גמור אינו עולה.** ואע"פ שמתמוטט עולה ואינו נבלע לעולם: **ולא לך אלא לגר.** לעיל קאי. **ורישא דזרבייתא** צמסקת ערכין (דף ל): **זא ורעה כמה קשה אצקה** של שביעית אדם נושא ונותן בפירות שביעית סוף מוכר מטלטליו כו' עד לא זאת לידו עד שמוכר עלמנו שנאמר ונמכר לך ולא לך אלא לגר: **נמכר לעבודה כוכבים.** לתטוב עיני ולשאוב מים: **אמר מר.** השתא מפרש מאי קשיא ליה דקאמר איני יודע מהו: **לאו אורה ארעא.** שהוא מתייחד עמה: **גמירי דמיקני קני.** הנקנה בעבד עברי קונה בעבד עברי: **דסינא.** דיחילוק בין הנמכר לנכרי לנמכר לישראל: **הנרע.** בעבד עברי [הנמכר] לישראל ומה האדון קודם היובל: **אינו עובד לא אה הפן ולא אה הפת.** שנאמר (שמות כה) ועבדו לעולם ולא לבן: והנמכר לנכרי ילפינן בקדושין (דף ק) ומשע עם קונהו ולא עם יורשי קונהו: **לניע לה.** מוחזק נועו הוא צניייה שאס יקלקלו יחד לא יתפאר לגלות הדבר הלכך אסור לקנותו: **פריץ לה.** ויראה היא להפקיר לו את עצמה: **לא פרכי כנצא.** לא תגדל כלב שמה תקלקל עמו: **לניע לה.** ובטוחה שלא יודע: **כיון דמסריך סריך מירספא.** להיות נרבעת לו: **גר תושב.** שקיבל עליו שלא לעבוד עבודה כוכבים ואוכל נבילות: **אל תקח מאתו כספי.** אחיך קאי וכי כתיב גר תושב לענין וחי עמך כתיב שאתה מלווה להחיותו: **אצל אהה נעשה לו ערב.** ערבו של ליה כנגד העמלוה:

איזהו נשך פרק המישי בבא מציעא

ע"א.

עין משפט נר מצוה

לנכרי שרי ועי"ל דבני נח לא היה עונש שלא היה שעת תחיית כל המתים ולא נענש זה יותר משאר מתים שלא חיו בזאתה שעה אלא חביריו זכו בשביל שזוהרו מן הרצית אע"פ שלא נלטו כמו שקיימו אבותינו את התורה אע"פ שלא ניתן להם:

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. כתוב בתשובות הגאונים צ"ש רב לדון גאון יורד עמו לחייו רשאי לשרוף שליח מצואתו ותימה גדול מנין לו זה:

הא חוינן דלא עברי הכי ומתמוטטין. וא"ת דלמא משום שאר עבירות הכתובים בזאתו פסוק ושוחד על נקי לא לקח וי"ל דפריך דחוינן לדיקים גמורים נמי מתמוטטין א"נ לר"ע פריך דריש צסוף מכות (דף קד ע"ג) עושה אלה עושה אחת מכל אלה לא ימוט:

או לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. וא"ת למ"ל למכחז בטר עקר משפחת גר דהיינו נכרי כיון דנמכר לעבודה כוכבים א"כ נמכר לנכרי וי"ל דה"ל לעבודה כוכבים של ישראל כגון פסלו של מיכה א"נ אי לאו דכתיב משפחת גר ה"ל דעקר היינו נכרי אצל אין לתוך דלצטריך משום גאלות קרובים דמגר תושב נפיק כ"ש נכרי: **אינו עובד לא את הבה ולא את הבת.** אגב זן נקט בת דלפילו נמכר לישראל אינו עובד את הבת: **לא תרבי כלבא.** משום לזות שפטים בעלמא לפי שהולך אחריה^ו שלא נחשדו ישראל על הוכור ועל הכהמה וגם אין אסור להתייחד: מלאו

מכירה וגר תושב האמור לענין רבית איני יודע מה הוא גר צדק האמור לענין מכירה דכתיב^ו וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך^ז ולא לך אלא לגר שנא'^ח לגר ולא לגר צדק אלא לגר תושב שנא'^ט לגר תושב^י משפחת גר זה הנכרי כשהוא אומר או לעקר זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה אמר מר ולא לך אלא לגר שנא' לגר למימרא דגר קני עבד עברי ורמיניה^{יא} אין הגר נקנה בעבד עברי וי"א אשה וגר קונין עבד עברי גר לא נקנה בעבד עברי^{יב} וישב אל משפחתו בעינן והא ליכא ואין אשה וגר קונין עבד עברי אשה לאו אורה ארעא גר נמי גמירי דמקני קני דלא מקני לא קני אמר רב נחמן בר יצחק אינו קונה ודינו כישראל אבל קונה ודינו כנכרי דתניא^{יג} הנרע^{יד} והנמכר לנכרי אינו עובד לא את הבה ולא את הבת אמר מר ואין אשה וגר קונין עבד עברי נימא דלא כרבן שמעון בן גמליאל דתניא^{טו} אשה קונה את השפחות ואינה קונה את העבדים רבן שמעון בן גמליאל אומר אף קונה את העבדים אפילו תימא רבן שמעון בן גמליאל ולא קשיא כאן בעבד עברי כאן בעבד כנעני עבד עברי צניע לה עבד כנעני פריץ לה אלא הא^{טז} דתני רב יוסף^{טז} ארמלתא לא תרבי כלבא^{טז} ולא תשרי בר בי רב באושפיזא בשלמא בר בי רב צניע לה אלא כלבא כיון דמסריך בה מירתתא אמרי כיון דכי שדיא ליה אומצא מסריך בתרה אמרי אינשי משום אומצא דשדיא ליה הוא דמסריך גר תושב האמור לענין רבית מאי היא^{טז} דכתיב^{טז} וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך והחזקת בו גר ותושב וחי עמך אל תקח מאתו נשך ותרכיב ויראת מאלהך וחי אחיך עמך ורמיניה^{טז} לויין מהן ומלוין אותן ברבית וכן בגר תושב אמר רב נחמן בר יצחק מי כתיב אל תקח מאתם מאתו כתיב מישראל תנו רבנן אל תקח מאתו נשך ותרכיב אבל אתה נעשה לו ערב ערב

ק' א מ"י פ"ה מהלכות מלוה ולוה הלכה ב סמג לאוין קלג טו"ש י"ד ס"י קנט סעף א: **ק"א ב מ"י** שם הל' ז סמג לאוין קלג טו"ש ע"ח ס"י א סעף ב: **ק"ב ג מ"י** פ"ד שם הלכה ז סמג שם טו"ש י"ד ס"י קס סעף ב: **ק"ג ד טו"ש** שם: **ק"ד ה ו מ"י** פ"א מהלכות עבדים הלכה ב טו"ש י"ד ס"י רסו סעף ט: **ק"ה ו מ"י** שם פ"ג הלכה ז סמג עשין פב: **ק"ו ח מ"י** שם פ"ב הל' ט סמג שם: **ק"ז ט מ"י** פ"ט מהל' עבדים הל' ו טו"ש י"ד ס"י רסו סעף ט"ו: **ק"ח י מ"י** פ"ב מהל' אסורי ביאה הל' טו סמג לאוין קכו טו"ש א"ש פ"י כב סעף ט: **ק"ח כ מ"י** שם עשין בהשגות ונמ"מ טו"ש שם סעף ח:

מוסף רש"י

אדם קורא לחבירו רשע יורד עמו לחייו. מותר לשאלו ואף למעט פריסתו ולירד לאומנתו (קדושין כה). ולא לך אלא לגר. כקדושין (כ) הוא ובערכין (ל) כמה קשה אצקה של שביעית, אדם שנושא ונותן בפירות שביעית סוף מוכר את עצמו, שנאמר ומכר לך ולא לך וגו' (ב"ק ק"ג). שנאמר לגר. פרשה אחרת היא הסמוכה לנמכר לך וכי תשיג יד גר ותושב עמך וגו' (קדושין כ). זה הנמכר לעבודת כוכבים עצמה. למטוב עיניו ושאר זרכיה ולא לסס אלוהת (שם כ). ארמלתא שאל לא תרבי כלבא. שאל מתארה ומרביענו עליה (נ"י כב). ולא תשרי בר בי רב באושפיזא. דלגב דלניע לא מירתתא שוליא קול אס מיעבל לו (שם). כיון דכי שדיא ליה אומצא מסריך בתרה. כל שעתא לא מירתתא דסברה אי מסריך בתריה מימנך אמרי אינשי אומצא הוא דשדיא ליה. אומצא מעט כשר (שם).

ק"ט א ב מ"י פ"ה
מהלכות מלוה וזה
הנכה ה סמך לאחין ק"ג
טו"ש"ע י"ד ס"י ק"ע ספ"ק
:6
ק"ב ג מ"י ט"ס הלכה ג
סמך ט"ס טו"ש"ע י"ד
ס"י ק"ק ספ"ק א'
ק"ב א ד מ"י ט"ס הל' ד
טו"ש"ע ט"ס ספ"י
:1
ק"ב ה ו מ"י ט"ס הל' ג
טו"ש"ע ט"ס ספ"ק א'
[ג] :2
ק"ב ז מ"י פ"ד מהל'
תרומות הלכה א'
ק"ב ח ט מ"י פ"ב
מהלכות שלוחין
והספיקו הלכה א טו"ש"ע
ח"מ ס"י ק"ק ספ"ק א'
ק"ב י מ"י ט"ס הל' ב
טו"ש"ע ט"ס ספ"ק
:3

תורה אור השלם

1 כן תרימו גם אתם
תרומת יי מכל
מעשרתיכם אשר תקחו
מאת בני ישראל ונתתם
מפני את תרומת יי
לאהרן הכהן:
במדבר יח כח

מצאנו ישראל אחר אמר לו תנם לי ואני אעלה לך בו' ואם תאמר מאי איריא ואני אעלה לך אפילו אמר אני אעלה לנכרי אסור דלא שרי אלא בהעמידו אצל נכרי כיון דמלוה מעותיו לתצירו כדי שיפרע לנכרי רבית בשבילו פשיטא דהוי רבית דאפילו לא היה המלוה חייב לנכרי רבית כיון דמשכר הלוואה נותן לנכרי הרבית ע"פ המלוה הרי הוא כמותן למלוה ע"פ מדין ערב כמו תן מנה לפלוני ואקדש אני לך דמקודשת מדין ערב צ"ק דקדושין (דף ו'.) וכן קשה בסיפא וי"ל דנקט לך משום העמידו לאשמועינן רישא דאפילו מקבל ישראל רבית שרי כיון שמקבלו בשביל נכרי וכן בסיפא כשהעמידו אצל ישראל אסור אפילו מקבל הנכרי רבית: **בשרמא** סיפא לחומרא. תימנה אמאי לא הוי רבית גמור כשהעמידו אצל ישראל אפילו מקבל הנכרי רבית שהרי נעשה ישראל שני שלוחו של ראשון לקבל חובו מידו של נכרי וי"ל דאפילו שיוכל לזכות לתצירו במציאה הכא אין קבלתו מן הנכרי וזכה לישראל תצירו דנחי אס הנה נכרי מפיקי מעותיו היה יכול לזכות לתצירו השתא מיהא שהנכרי אינו מפיקין אלא זא לזכות מעותיו למלוה על ידי זה הלוה אין לו כח לזכות שאם כן היה ישראל המקבל שלוחו של נכרי לזכות במעותיו של ישראל ואין שליחות לנכרי והי"ל להיות מותר אפי' העמידו אצל ישראל אי לאו דלחומרא אמרינן דשי שליחות לנכרי אלא רישא אמאי שרי בהעמידו אצל הנכרי כיון דאין שליחות לנכרי נמלא דישאל שני לא זכה בקבלתו לנכרי ואינו חייב לנכרי כלום אלא לישראל וכשנותן רבית לנכרי הרי הוא נותן עבור ישראל המלוה ופוטרו נגד הנכרי והוי כנותן לישראל ע"פ ומשני דאמר ליה הניחם ע"ג קרקע והפטור והלוה יטלם מעל גבי קרקע צניווי הנכרי להחמיצו לו קרן ורבית ואפילו שלא הפקירי ישראל המעות כשתנם ע"ג קרקע והוי עדיין שלו כשנטלם ישראל שני מכל מקום כשפורע לנכרי רבית אינו בשביל ישראל ראשון שהרי כבר פטרו הנכרי אצל כשלא הניחם ע"ג קרקע אלא אמר תן לפלוני ישראל והפטור ואני אתנה עמו שיתן לי קרן ורבית היה אסור אע"פ שעתה נמי אינו פורע לו רבית לפטור את הראשון שהרי כבר פטרו הנכרי מכל מקום כיון שקבל המעות מיד ישראל הראשון שהיה עד עתה המעות באחריותו נראה כנותן לו רבית אע"פ שאינו ממנה עמו אלא הנכרי:

בגון שנסא ונתן ביד. אומר רבינו

תס דהשתא תו לא אמרינן סיפא לחומרא כדוהו אמרינן מעיקרא אלא מיירי נמי כגון שנטל ונתן ציד שקיבל ישראל המעות מן הנכרי ונתנם לתצירו וקמ"ל דלא אמרינן אדעתא דנכרי גמור ומקני ליה ויהי"ל איכא בשלמא צ"פ ארבעה אחין (יבמות דף לה.) דלא קאי גבי בשלמא כולוה משכחת להו דשוו שליח ומתוך פ"ה ור"ח משמע דלעולם סיפא לחומרא כתוב צירושלמי ישראל שמנחו נכרי אפוטרופוס או סנטר מותר ללוות ממנו צרבת ונכרי שמנחו ישראל אפוטרופוס או סנטר ללוות ממנו צרבת מעותיו של נכרי שמופקדין ציד ישראל אסור ללוות ממנו צרבת זה הכלל כל שהוא באחריות ישראל נכרי מותר ובהשגחה אחת כתב רבינו תס דהיתר גמור הוא כהאי גוונא שישלח ישראל הלוה משכנותיו על ידי נכרי או על ידי עבדו והמלוה יקבל משכנות מיד נכרי ויתן המעות לנכרי או אפי' לישראל אך שיאמר המלוה אני (ה) מלוה לך בשביל הנכרי ולא יהא סומך המלוה כלל על הלוה כ"א על המשכונות והלוה הוא מסולק מן המשכון שהרי אס אבד אין לו דין ודברים עם המלוה שהרי לא קבלו אלא מיד נכרי [ב] ומותר לישראל להיות ערב בשביל נכרי לישראל המלוה לא בתר ערבא חזיל אלא בתר ליה חזיל ואי לא יפרע הנכרי יפרע הערב הקרן והרבית דהשתא הוא דמוזיק לנכרי:

ערב למאן אילימא ערב לישראל (ה) והא תנא אלו עוברין בלא תעשה המלוה והלוה הערב והעדים אלא לנכרי וכיון דדיניה דנכרי דאזיל בתר ערבא איהו ניהו דקא שקיל מיניה רביתא אמר רב ששת בשקיבל עליו לדון בדיני ישראל אי קיבל עליו לדון בדיני ישראל רבית נמי לא לשקול אמר רב ששת שקיבל עליו לזו ולא קיבל עליו לזו: מלוה ישראל מעותיו של נכרי מדעת הנכרי כו': תנו רבנן מלוה ישראל מעותיו של נכרי מדעת הנכרי אבל לא מדעת ישראל כיצד יישראל שלוה מעות מן הנכרי ברבית וביקש להחזירם לו מצאו ישראל אחר ואמר לו תנם לי ואני אעלה לך כדרך שאתה מעלה לו אסור ואם העמידו אצל נכרי מותר וכן נכרי שלוה מעות מישראל ברבית וביקש להחזירם לו מצאו ישראל אחר ואמר לו תנם לי ואני אעלה לך כדרך שאתה מעלה לו מותר ואם העמידו אצל ישראל אסור בשלמא סיפא לחומרא אלא רישא כיון דאין שליחות לנכרי איהו ניהו דקא שקיל מיניה רביתא אמר רב הונא בר מנחם משמיה דרב אחא בריה דרב איקא הכא במאי עסקינן כגון דאמר ליה הניחם ע"ג גבי קרקע והיפטור אי הכי מאי למימרא אלא אמר רב פפא ויגון שנטל ונתן ביד ואכתתי מאי למימרא מהו דתימא נכרי גופיה כי עביד אדעתא דישאל קא גמיר ויהיב קמ"ל רב אשי אמר כי אמרינן אין שליחות לנכרי הני מיילי בתרומה אבל בכל התורה כולה יש שליחות לנכרי והא דרב אשי בברותא היא מאי שנא תרומה דלא דכתיב ואתם גם אתם מה ואתם בני ברית אף שלוחכם נמי בני ברית שליחות דכל התורה כולה נמי מתרומה גמרינן לה אלא דרב אשי ברותא היא איכא דאמרי אמר רב אשי כי אמרינן אין שליחות לנכרי הני מיילי אינהו לדידן אבל אנן לדידהו היונא להו שליח והא דרב אשי ברותא היא מ"ש אינהו לדידן דלא דכתיב אתם גם אתם לרבות שלוחכם מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית אנן לדידהו נמי מה אתם בני ברית קאמר אלא הא דרב אשי ברותא היא רבינא אמר נהי דשליחות לנכרי לית ליה זכיה (ה) מדרבנן אית ליה מדידי דהוי אקמן קמן לאו

ערב למאן. מי הוא המלוה שאני מותר לעשות לו ערב: אלו עוברין. משום לא תשימון (שמות כג): והא כיון דנכרי בתר ערבא חזיל אינו מוצע אלא את הערב: הוא ניהו דשקיל רבית. ערב זה הלוה מן הנכרי וחזר והלוה לישראל: לדון בדיני ישראל. [א] יתבע מן הלוה תחלה וכשלא ימצא אצלו יגבה מן הערב והשתא אין הערב ליה מתחילה הלכך כי פרע לנכרי ההיא שעתא הוא דאזיפיה למצריה ומאי דמוזיק ליה שקיל מיניה: אסור. דהוא ניהו דקא מוזיק ליה צרבת: ואם העמידו אצל נכרי. אע"פ לישראל נותנו לתצירו במנות הנכרי: מותר. דשלוחו הוא: ואם העמידו אצל ישראל אסור. ואף על פי שקיבלם זה מיד נכרי משום דנכרי שליח של ישראל ושלוחו של אדם כמותו: בשלמא סיפא. דקמני אס העמידו אצל ישראל אסור דמשמע שנכרי זה חשבו שלוחו של ישראל חומרא דרבנן הוא למיסר. דהא דק"ל דשלוחו של אדם כמותו בשולח ישראל ושלוחו של ישראל נאמר דמתרומה גמרינן צפרק שני דקדושין (דף מ"א): אתם גם אתם (לרבות שלוחכם מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני צרבת: אלא רישא. דקמני אס העמידו אצל נכרי מותר: כיון דאין סורס שליחות לנכרי. וישאל מישראל קיבלם הוא ניהו דשקיל רבית: דאמר לו נכרי. לישראל ראשון: הניחם על גבי קרקע והפטור. וכן עשה ומשם נטלם ישראל שני: כגון שנשא ונתן הנכרי ציד. וקיבלם מן הראשון ונתנם לשני: אדעתא דידיה דישאל. שהרי הוא הביאו אצלו והוי נכרי שלוחו ונתמיר מדרבנן למיסר כדממרינן בסיפא: שליחות דכל הסורה כולה. שיהא שלוחו כמותו: מתרומה גמרינן לה. בקדושין: אצל אן לדידהו. כגון רישא דצרייתא הוי שליח וסיפא לחומרא כדאמרן: אן לדידהו נמי. מה אתם בני צרבת ואתם היינו שולחים לא נאמרה שליחות אלא בשולח ישראל ושלוחו ישראל. מאן דגריס הכא אף שלוחכם בני צרבת משתבש: וזיה מדרבנן אית ליה. שיהא ישראל וזכה ללוך נכרי הלכך ההוא ישראל וזכה ליה מדרבנן בהלוואה זו מישראל (ה) שני: קטן לית ליה שליחות דכי כתב שליחות בגדול כתב צראוי לתרום שיהא הקדשו הקדש ודיבורו חל דגבי הקדשות ונדרים איש כתיב (ו) וגבי תרומה מאת כל איש אשר יבצנו לצו וגו' (שמות כה): אית

אף על גב דלית ליה שליחות אית

תס דהשתא תו לא אמרינן סיפא לחומרא כדוהו אמרינן מעיקרא אלא מיירי נמי כגון שנטל ונתן ציד שקיבל ישראל המעות מן הנכרי ונתנם לתצירו וקמ"ל דלא אמרינן אדעתא דנכרי גמור ומקני ליה ויהי"ל איכא בשלמא צ"פ ארבעה אחין (יבמות דף לה.) דלא קאי גבי בשלמא כולוה משכחת להו דשוו שליח ומתוך פ"ה ור"ח משמע דלעולם סיפא לחומרא כתוב צירושלמי ישראל שמנחו נכרי אפוטרופוס או סנטר מותר ללוות ממנו צרבת ונכרי שמנחו ישראל אפוטרופוס או סנטר ללוות ממנו צרבת מעותיו של נכרי שמופקדין ציד ישראל אסור ללוות ממנו צרבת זה הכלל כל שהוא באחריות ישראל נכרי מותר ובהשגחה אחת כתב רבינו תס דהיתר גמור הוא כהאי גוונא שישלח ישראל הלוה משכנותיו על ידי נכרי או על ידי עבדו והמלוה יקבל משכנות מיד נכרי ויתן המעות לנכרי או אפי' לישראל אך שיאמר המלוה אני (ה) מלוה לך בשביל הנכרי ולא יהא סומך המלוה כלל על הלוה כ"א על המשכונות והלוה הוא מסולק מן המשכון שהרי אס אבד אין לו דין ודברים עם המלוה שהרי לא קבלו אלא מיד נכרי [ב] ומותר לישראל להיות ערב בשביל נכרי לישראל המלוה לא בתר ערבא חזיל אלא בתר ליה חזיל ואי לא יפרע הנכרי יפרע הערב הקרן והרבית דהשתא הוא דמוזיק לנכרי:

(א) צ"ל והתנן. ט לקמן
פה: ג. א. ג"א בדומה ונשי'
מ"ש לעיל ט. בשם העירובין.
(ד) קדושין מה: גיטין
כג: א. (ט) שנינו גי' בתוס'
כמויות יא. ד"ה מטבילין
וע"ש בתוס' סנהדרין סח:
ד"ה קטן. (ו) [במדבר יח].
(ז) [דף מ"א: ח] גי' ר"מ
ראשון. (ט) ויקרא כו
במדבר לו. (י) ג"א לפדות
המשכנות לנכרי או אפילו
לישראל אך שיאמר למלוה
אני פורע בשביל הנכרי כו.
רש"י.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כגון וכו'
שיאמר המלוה אני פורע
לך בשביל:

גליון הש"ס

גמ' ע"ג קרקע והפטור.
עין לקמן דף ק"ב ע"א
תוס' ד"ה חזר: תוס'
ד"ה מצאו וכו' בנותן
למלוה עצמו. עין לעיל
דף טו ע"ג תוס' ד"ה
לפקס:

הגהות הגר"א

[א] רש"י ד"ה לדון בדיני
ישראל יתבע כו. ג"כ וי"ד
ש"מ. והרשב"א כתב דאיתו
אסור אלא בערב שלוף
דון שאין דיו עם הלוה
כלל מ"מ (ועמ"ש רבינו
צ"ח סי' ק"ע ס"ק צ'
ה'): [ב] תוס' סד"ה
כגון. ומותר לישראל כו.
ג"כ הרשב"ד חולק ע"ז
וע' רש"י: